

Harald Eia
Sosiolog og komiker

Foto Knut Falch/SCANPIX

Om sammenhengen mellom medikamenter og medikamentpromoteringsprodukter

Hvert år mottar norske leger promoteringsprodukter fra den farmasøytiske industrien til en verdi av flere millioner kroner. Mange tror at farmasøytiske firmaer kaster pengene ut av vinduet ved å bruke såpass mye ressurser på penner, cap-er og kaffekopper med medikamentlogoer på. Men jeg tror ikke det.

I mars var jeg nemlig hos fastlegen min for å få medisiner mot migrene. Da tok fastlegen min opp en penn som det sto «Relpax – 2. generasjons triptan» på. Han klikket på den et par ganger. Skrev noen kruseduller med den. Og holdt pennen opp mot meg.

– Se på denne «Relpax»-pennen, Harald! sa han. – Den er så lett å bruke. Det er aldri noe tull med den. Det er en veldig, veldig bra penn. Jeg er sikker på at medisinen Relpax er like bra som denne pennen.

– Men i fjor anbefalte du meg Imigran, sa jeg. Hva er galt med Imigran?

Fastlegen min la fra seg pennen. Han reiste seg opp og gikk bort til et grått metallskap som sto i hjørnet av legekontoret. Han åpnet skapdøren og dro ut en falmet hvit T-skjorte. Man kunne så vidt skimte restene av noen trykte bokstaver på T-skjorten: «Imigran©».

– Hvorfor jeg anbefalte deg Imigran i fjor? På grunn av denne Imigran-T-skjorten. Den passet helt perfekt til meg og den var lett å ta i bruk; man bare trakk den over hodet. Derfor dro jeg den slutning at Imigran passet perfekt og at den var like lett å bruke som T-skjorten. Jeg ble heller ikke det minste trøtt av å ha den på. Ergo skjønte jeg at Imigran heller ikke ville gjøre deg

trøtt. Han holdt T-skjorten opp mot meg, og så på den med et trist blick.

– Men se på den nå. Den har krympet i vask og er blitt for kort. Jeg anser det derfor som sannsynlig at Imigran vil ha en tilsvarende krympet og kortvarig effekt. Skriften på T-skjorten er utydelig. Så derfor føler jeg at selve Imigranen også vil ha en utydelig effekt. Dessuten er den blitt slitt i kantene. Jeg vedder på at Imigran dermed bare kommer til å ha en slags «slitt» effekt. Jeg synes det er trist å se en så god medisin bli så dårlig.

– Hva med Imigran-koppen du stadig drakk kaffe av i fjor, spurte jeg? -Du skrøt av hvor godt det var å holde i hanken og hvor godt den holdt på kaffen. Og du mente at Imigran-medisinen hadde mange av de samme egenskapene som Imigran-koppen: solid og effektiv.

– Jeg mistet koppen i gulvet og så knuste den. Naturlig nok mistet jeg helt troen på Imigran i samme slengen. Dessuten: selve navnet. «Imigran» – det høres som en interesseorganisasjon for innvandrere. Og navnet «Imigran» lyder jo mye mindre vitenskapelig enn «Relpax». Jeg fatter ikke at ikke alle medikamenter har bokstaven «X» i seg! «X» og «Z» er jo vitenskapens egne bokstaver. Jeg tipper at Pfizer og AstraZeneca har mange flinke forskere med et så stilig, vitenskapelig firmanavn. Mens «Hafslund Nycomed» – tviler på at det jobber særlig mange forskere der med et så tullele navn!

– Ja, jeg har ofte lurt på hvorfor medikamenter og farmasøytiske bedrifter har så fancy navn, sa jeg. – Er det ikke litt flaut at

legene åpenbart er mottagelige for sånne virkemidler?

– Nei, det er ikke flaut. Ikke når man har lang utdanning.

Han gikk bort til metallskapet igjen og la fra seg T-skjorten. Fra skapdøren dro han av en kjøleskapsmagnet som det sto «Rogaine Forte 5 %». Mot arvelig håravfall» på.

– Jeg har lagt merke til at du begynner å bli tynn i håret, Harald. I den forbindelse vil jeg at du skal se på denne kjøleskapsmagneten. Ser du hvor godt kjøleskapsmagneten med «Rogaine Forte 5 %» holder arkene på plass på metallskapet mitt?

Han plasserte først ett, så to og så tre ark under magneten. Den holdt arkene fint på plass. Jeg nikket.

– Mener du at Rogaine vil gjøre at hodet holder på håret på samme måten som denne Rogaine-magneten holder på arkene? Tror du virkelig det er så enkelt?

– Den farmasøytiske industrien er ikke dumme, svarte fastlegen min. – De vet godt hva de gjør. Og når det dessuten heter «Forte», så skjønner man at hvis man bruker den, så begynner det å vokse hår noe faderlig fort!

– Ja, det virker absolutt sånn, sa jeg.

Dagen etter kjøpte jeg min første flaske Rogaine.

I neste nummer:

- Intoksikasjon med psyko-farmaka
- Amputasjon og diabetes
- Risiko for hjertesykdom
- Synkope hos barn og unge voksne
- Falskt forhøyet blodsukkernivå
- Antiretroviral hivbehandling